

ARCHIV PODKLADŮ – Nová verze žádosti o akreditaci navazujícího magisterského studia japonských studií

U N I V E R Z I T A K A R L O V A V P R A Z E

F I L O Z O F I C K Á F A K U L T A

Žádost o akreditaci navazujícího magisterského prezenčního studia ve studijním programu: **Filologie**

Obor: **japonská studia**

Praha, únor 2002

Evidenční list

Vysoká škola: **Univerzita Karlova v Praze, Ovocný trh 5, 116 36 Praha 1**

Fakulta, která návrh předkládá: **Filozofická fakulta, nám. J.Palacha 2, 116 42 Praha 1**

Žádost o akreditaci

Předmět žádosti o akreditaci:..... nová akreditace

Přesný název studijního programu s přihlédnutím, k číselníku KKOV:**filologie**

Název studijního oboru, pokud se program člení, popř kombinace oborů:**japonská studia**

Typ studijního programu: **navazující magisterské studium**

Přiznání akademického titulu: **magistr (Mgr.)**

Forma studia: **prezenční**

Standardní doba studia: **2 roky (4 semestry)**

Garant studijního programu: **Prof. PhDr. Jaroslav Vacek, CSc .**

Garant studijního oboru: **Doc. Zdenka Švarcová, Dr.**

Kontaktní osoba: **Dr. Jarmila Handzelová**

Zpracovatel návrhu: **Doc. Zdenka Švarcová, Dr.**

Pořadí předložené verze:..... **3. verze, 6. února 2002**

1. **Charakteristika návrhu**

Vnávrhu jsou zpracovány podklady pro **navazující magisterské studium japonských studií**(dále jen JS), jednoho z oborů v rámci **filologického studijního programu Jazyky a kultury Dálného východu**. Toto magisterské studium staví na znalosti japonského jazyka, literatury a hospodářských, politických a kulturních dějin v rozsahu bakalářského programu. Během dvou let (4 semestrů) magisterského studia absolvují studenti Studijním řádem stanovený počet hodin, vněmž jsou zahrnuty přednášky, semináře a pokročilé jazykové kursy společné a dále přednášky a semináře volitelné. Povinně volitelné předměty jsou rozděleny do dvou

specializovaných bloků, jazykově-literárního a společensky-historického. Poté co si student zapíše jeden z povinně-volitelných bloků, má možnost účastnit se výběrově i přednášek bloku druhého. Specializované přednášky v obou blocích garantují současní učitelé oboru, počítá se však i s přispěním hostujících profesorů z japonských i mimo-japonských univerzit (zkušenost posledních deseti let je v tomto směru mimořádně dobrá).

1. ***Teoretická a praktická východiska studia***

Japonská kultura v nejširším smyslu slova je vyspělá a představuje významnou součást lidské civilizace. V jejím vývoji dochází keustálému srovnávání domácího se zámořským, k přijímání cizích podnětů a jejich rozvíjení ve specifických podmínkách daných bohatou kulturní tradicí země. Ostrovní poloha a jiné faktory zapříčinily vyzrání některých civilizačních modelů do stavu amíry překvapivě dobře srovnatelné se západní kulturou. Značný současný vliv Japonska v globalizovaném světě se odráží vzájemně o studium a vědecké bádání ve všech disciplínách – přírodních vědách, technice, společenských vědách, medicíně, filosofii i filologii. Filologicky a společensko-historicky zaměřená japonská studia na UK navazují na poválečnou tradici a opírají se o základy položené badateli a prvními pedagogy, zejména V. Hilskou a M. Novákem. V poslední době vznikají další učebnice, slovníky a příručky. Polovládní nadace The Japan Foundation eviduje JS na Karlově Univerzitě jako jednu z tzv. kmenových institucí a všestranně je podporuje, např. spolupořádá konference, vysílá špičkové hostující profesory, doplňuje knihovní fondy, poskytuje výzkumné a publikační granty. (V lednu 2002 navštívila rektora UK japonská ministryně školství). Hlavním teoretickým východiskem magisterského studia je otevření cesty k poznání „předmětu“ Japonská studia jako svébytného komplexu a k poznávání detailních částí tohoto celku pomocí reflektované a současné úrovně odpovídající

metodiky. Praktickým cílem je dovést studenty k zvládnutí japonského jazyka slovem a písmem na úrovni umožňující jim vstoupit do postgraduálních kursů na japonských univerzitách, případně účastnit se na vědecké a pedagogické spolupráci s japonskými a dalšími zahraničními univerzitami, výměnných stáží atp.

2. **Profil a uplatnění absolventa**

1. **Profil absolventa a uplatnění v praxi**

Absolvent magisterského studia se může uplatnit jako vědecký pracovník, pedagog nebo odborník ve vědeckých a kulturních institucích, na vysokých a středních školách, v Orientálním ústavu ČAV (případně i v jiných ústavech této instituce - srovnávací lingvistika, srovnávací literatura, atp.), ve speciálně zaměřených muzeích a knihovnách, v nakladatelstvích, v jazykových školách nebo v diplomacii či státní správě. Navazující magisterský program také poskytuje základ pro další studium a bádání jak v oblasti klasických JS, tak i v souvislosti s problematikou moderního Japonska a v široké škále komparativních studií. Absolvování magisterského programu a složení závěrečné magisterské zkoušky včetně obhajoby diplomové práce je základním předpokladem pro přijetí do doktorského studia v jedné z akreditovaných specializací (jazyky zemí Asie a Afriky, teorie a dějiny literatury Asie a Afriky, dějiny a kultura AA).

3. **Organizace studia**

1. **Forma studia, jeho členění a délka**

Magisterské studium JS je možné pouze v prezenční formě, jen ve výjimečných případech ve formě distanční (např. pro uchazeče ze Slovenska). Základní délka navazujícího magisterského studia jsou dva roky. (Předpokládá se předchozí čtyřleté

bakalářské studium na FF UK případně na jiné univerzitě).

2. **Plánovaný počet přijímaných**

Každý rok přibližně 10 studentů. Přesný počet vyloupe vždy z výsledků přijímacího pohovoru.

3. **Podmínky přijetí**

Do magisterského studia může být student přijat na základě úspěšně ukončeného bakalářského studia JS, případně jiného oboru humanitního zaměření, pokud prokáže adekvátní znalost japonského jazyka. Přijetí do magisterského studia je podmíněno přijímacím pohovorem.

4. **Splnění podmínek v průběhu studia**

Podmínky, které musí splnit student v průběhu studia, stanoví studijní plán. Viz oddíl 7.

5. **Ukončení studia**

Studium magisterského stupně je ukončeno obhajobou písemné magisterské práce a státní závěrečnou (magisterskou) zkouškou, jak je specifikováno v bodě 7.

4. **Návaznost na další studium**

Absolvování *magisterského* programu je základní podmínkou pro přijetí do *programu doktorského*.

5. **Koncepce rozvoje studijního programu**

Cílem dalšího rozvoje studijního programu JS je výchova budoucích magistrů tohoto oboru kvědecké a pedagogické práci, k publikační činnosti, k získávání zkušeností zahraničí, atd. Cílem zůstává i rozvíjení oboru interdisciplinárně. Perspektivně se uvažuje o habilitaci

učitelů ve specializaci filologické i společenské-historické. Oboru prospěje i přítomnost interních doktorandů vzdělávajících se v jednotlivých specializacích, kteří mohou využívat možnosti dlouhodobých stipendií od japonské vlády a přinášet cenné zkušenosti a poznatky z japonských univerzit.

6. Doklady o zabezpečení studijního programu

1. Personální zabezpečení studijního programu

<p>Jméno a příjmení, tituly, rok narození: Doc. Zdenka Švarcová, Dr. nár. 3.2.1942</p>	
<p>Zabezpečuje předměty: Diplomový seminář Japonská lingvistika Literární seminář Překladatelský seminář Japonská poetika a literární estetika (s M. Tíralou) Jazykový seminář (s M. Tíralou a H. Zobalovou)</p>	
<p>Forma a rozsah pracovní-právního vztahu k žadateli: docent, úvazek 1.0</p>	
<p>Název, sídlo a právní forma zaměstnavatele hlavního pracovního poměru:</p>	
<p>Ukončené VŠ vzdělání a další kvalifikace: 1967-73 studium na FF UK, obory japanologie/anglistika. 1973 obhajoba dipl. práce z oblasti moderní japonské literatury „Osamu Dazai, japonský zpovědní román“. 1993 obhajoba doktorské disertační práce na téma „Výklad původního semiotického modelu a úkazy jeho použití na vzorku veršů z klasické japonské poezie“ a složení rigorozní zkoušky na FFUK. 2001/4 habilitace před vědeckou radou FF UK; přednáška: Bašó a Issa – haiku a haibun, jmenování docentem UK od 1.0.2001</p>	
<p>Praxe od ukončení VŠ studia: 1972 – 76 práce tlumočnická, překladatelská a pedagogická. 1976 – 90 zaměstnání v Jazykové škole v Praze. Výuka japonského a anglického jazyka. Publikační činnost. 1998 – zaměstnání na FFUK, katedře Dálného východu jako docent. Specializace: japonský jazyk a literatura. Publikační činnost.</p>	

Přehled tvůrčí a publikační činnosti 1995-2001:

Monografie :
Vesmír vnás (Útěcha a inspirace vjaponském jazyce a literatuře), Praha, Academia 1999
Učebnice, slovníky:
Česko-japonská konverzace, I – III, spoluautorka: Nacumiya Hiroko, Rožnov, PCentrum, 1992-3, 129 str.
Iwazawa Kazuhiro. Učebnice japonštiny pro samouky.
Dílprvní. (Překlad a fonetický přepis). Rožnov, PCentrum, 1995, 74 stran.
Velká všeobecná encyklopedie – 1. - 3. díl Japonská literatura , Praha, Diderot, 1998-2001
Velká všeobecná encyklopedie – 4. - 6. díl Japonská literatura , Praha, Diderot, 2001. (Články).
Od výkladu k překladu poetického textu, (ve sborníku „9 x o překladu“ ed. Milan Hrdlička, vyd. 1.), Praha, JTP
Jednota tlumočnicků a překladatelů, 1995, str. 52-56.
I. Loving Things: On Kōda Rohan's Tarōbō, in The Japanese Thought and the Present.
(sborník ksymposiu, Praha, únor 1996), Rožnov, PCentrum, 1999.
J Japanese Studies at Charles University, Praha: Archiv orientální, (Quarterly Journal of African and Asia Studies), ACADEMIA PRAHA, no. 1, vol. 66/1998, pp. 31 – 37.
Vlajkoně dvacátého století, doslov ke knize Člověk ve stínu, Praha, Mladá fronta, 1966, str. 323-334.
Fujimura Kintō's Dual Poetical Taste in Wakanrōishū, Praha, Archiv Orientální, Quarterly Journal of African and Asian Studies, 69/2001, pp. 485-494.
Tvář – oči – zjev, Praha, Souvislosti (Revue pro křesťanství a kulturu), 2/48/2001, ss. 55-59.
Semiotic Aspects of the Refined Expression in Classical Japanese: Language and Literature in Copeland, Rebecca and Dyer, Elizabeth and Marcus, Marvin, eds. Acts of Writing (Proceedings of the Association for Japanese Literary Studies), vol. 2 (Summer 2001), AJLS, pp. 3 – 18.
Recenze:
Japonští básníci: mistři haiku, Praha, Medvědí Lidové noviny, číslo 35, 31.8.1996, str. XIV.
Japonská literatura u nás , Praha, Lidové noviny, (Národní), 26.10.96, str. V.
Sanširō – japonský student před devadesáti lety, Praha, Nový Orient, 9/96, str. 360.
Odporný vrásčitý dědek, Praha: Literární noviny, roč. IX, č. 9, 4./3/98, str. 9.
Společně sebevražda milenců z čajovny U dvojího roubení aneb Povinnosti a city , Praha, Literární noviny, roč. IX, č. 15, 15/4/98, str. 8.
Žít, či nežít. Dvakrát moderní japonská literatura, Praha, Literární noviny, roč. X, č. 21, 4/6/99, str. 18.
Snová žena , Praha, Literární noviny, roč. XI, č. 18, 26/4/2000, str. 8.
Dny jsou poutí a cesta příbytkem , Praha, Literární noviny, roč. XI, č. 37, 6/9/2000, str.8.
Manjósů, Praha, Literární noviny, roč. XII, č. 28, 16/5/2001, str. 8.
Země našich představ, nebo vnašich představách, Praha, Literární noviny, roč. XII, č. 31, 1/8/2001, str. 9.
Překlady:
Kenzaburō Ōe. Japonsko. mnohoznačné, a já (přednáška při převzetí Nobelovy ceny), Praha, Literární noviny, roč. VI, č. 9, str. 1 a 12.
Osamu Dazai. Vzpomínky, Cugaru, Selhání včlověk ve stínu, Praha, Mladá fronta, 1996.
Hjakken Učida, Vrbové šlahouny (Rjúsō), Praha, Nový Orient, roč. 51, 1/97, str. 28-29.
Hjakken Učida. Cesta zahrbní (Meido), Praha, Nový Orient, roč. 51, 1/97, str. 30.
Pohledy zhloubí duše, doslov v: A. Liman, Krajiny japonské duše, Praha, Mladá fronta, 2000, str. 275 – 282.
Minoru Watanabe, Ō podstatě japonského jazyka (Kihongo gaiseku). (Odborná monografie), Praha, Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2000.
Nakahara Čúja- Vitr v korunách borovic (cca 220 veršů), vysíláno, Čs. rozhlas 3/ 9/2001.

<p>Údaje o působení v zahraničí: Vědecké stáže 1986 absolutorium letního kursu pro zahraniční učitele japonštiny na Tokijské univerzitě pořádaného nadací The Japan Foundation. 19. 12. 1993 do 20. 2. 1994 stáž na Kjótské univerzitě. (Sponsor: The Japan Foundation).</p>	
<p>Obor a rok habilitačního/jmenovacího řízení nebo udělení věd, hodnosti; přehledy ohlasů publikací:</p>	<p>Habilitační řízení: 19. 4. 2001, jmenování od 1. 8. 2001 Ohlasy: 1983 – Asahi šinbun. Gaikai bunka(Kultura vzámoří), Awabata, Endōčeském překladu, mj. o překladu Kawabatovy knihy Příběh zjednoho města na řece. 1994 – Löwensteinová, Miriam.Poezie z Kwetoucho Kjóta o věčných útrapách lásky, MF Dnes, 29. 12. 1994, s. 19. 1995 –Šinkokinwakašū wo Cékogo ni hanyaku(Český překlad básnické sbírky Šinkokinwakašū); Asahi šinbun, 23. 1. 1995. 1995 – Šrut, Pavel.Květy východní Asie vlnozou dneška, Lidové noviny, 15. 5. 1995, s. XI. 1996 – Rěrych, Zdeněk. <i>Opoždřený příjezd vlaku</i> vzpomínek , Ivar, č. 8, 1996, s. 22. 1996 – Slonek, Jaromír.Osamu Dazai: <i>Člověk ve stínu</i> (Vzpomínky, zázisky, zpovědi). Literární noviny (Knihovnička), č. 8, 21. 2. 1996. 1998 – Pavlovský, Petr. <i>Slavík po orientálsku</i>. Literární noviny č. 23, 10. 6. 1998, s.14. Odkazna čl. Z.Š vLtn č. 15/1998. 2000 – Nymburská, Dita. <i>Zdenka Švarcová. Vesmír vnás</i> , Nový Orient, 1/2000, s.39-40. 2001 – Arntzen, Sonja. <i>The Wakan Rōeishū: Cannibalization or Singing in Harmony?</i>, p. 156 and 171. Odkaz na text přednášky Z.Š. (Yamato Norokoshi: Fujiwara Kintō's Dual Poetical Taste in Wakan Rōeishū), EAJS, Lahti, Finland, 200. 2001 – Copeland, Rebecca. In Proceedings of the Association for Japanese Literary Studies (Acts of Writing), Vol. 2. Summer, 2001, AJLS, Purdue University, USA.</p>

Členství v organizacích a jiné odborné aktivity:
 Obec českých překladatelů
 Česko-japonské společnosti
 Pražský lingvistický kroužek
 Evropské sdružení japonských studií (European Association for Japanese Studies)
Účast na vědeckých konferencích (referáty):
 1988 – Konference Svazu překladatelů. Příspěvek: *Souborný přístup khōnōceni textu vymezovaný hlediský objektivních dimenzí, smyslového vnímání a bytostného ladění.*
 1990 – (Orientální ústav ČSAV). 5th International Symposium: Theoretical Problems of African and Asian Languages. Příspěvek: *A Comprehensive Approach to Texts: Evaluation from the Viewpoints of Objective Dimensions, Adjective Senses and Subjective Motivations.*
 1991 – (European Association for Japanese Studies). The 6th International Conference of the EAJIS. Příspěvek: *Twentieth Century Standard-Bearer: The Man Tashima Shuji as Reflected in Dazai Osamu's Writings.*
 1991 – (The Japan Foundation Language Institute). Dai sankai kaigi (3. symposium). Příspěvek: *Čekosurobakia ni okeru nihongo kōjōku no genjō to kadai (Podmínky pro výuku japonštiny vČSR vsoučasnosti).*
 1992 – (Japonské Centrum vPraze), International symposium: Time, Space nad Order in Asian and European Tradition. Příspěvek: *Ōjū Sorai, Great Japanese Thinker.*
 1993 – (Japonské centrum a Ústav Dál. východu FF UK). International symposium: Traditional and Modern in Japanese Literature and Language. Příspěvek: *The Master and His Disciples (věnováno Miroslavu Novákovi, in memoriam).*
 1994 – (Společnost pro vědy a umění, Washington, Rada českých vědeckých společností, Praha). 17. světový kongres společností pro vědy a umění. Příspěvek: *Nacionalita jakojev, termín a pojem vjaponském prostředí a jazyce.*
 1994 – (Obec českých překladatelů). Překladatelská konference Havlíčkův Brod. Příspěvek: *Od výkladu kprekladu poetického textu.*
 1994 – (European Association for Japanese Studies). The 7th International Conference of the EAJIS. Příspěvek: *Shinkokin wakashu – Love songs: a semiotic analysis.*
 1998 – (Japonské centrum vPraze), International Symposium: The Japanese Thought and the Present. Příspěvek: *Loving Things: Ōn Kōda Rohan's Tardō.*
 2000 – (European Association for Japanese Studies). The 6th International Conference of the EAJIS. Příspěvek: *Yamato – Morokoshi: Kintō's Double Poetical Taste in Wakan-deishū.*
 2000 – (Washington University, St. Louis, USA) *Semiotic Aspects of the Refined Expression in Classical Japanese: Language and Literature*, key note presentation.
 Granty:
 Výzkumný záměr 112 100003, „Jazyky ve struktuře, vývoji a komunikaci“
 Výzkumný záměr 112 100005, „Srovnávací poetika vmultikulturálním světě“

**Jméno a příjmení, tituly,
 rok narození: David Labus
 nar. 5.1.1967 vLiberci**

Zabezpečuje předměty:

Diplomový seminář
Dějiny Japonska I a II
Historický seminář
Interpretace textů

**Forma a rozsah pracovního-
právního vztahu k**

žadatel: odb. asistent,
úvazek 1.0

**Název, sídlo a právní forma
zaměstnavatele hlavního
pracovního poměru:**

**Ukončené VŠ vzdělání a
další kvalifikace:**

1985 – 1990 FF UK, obor
japanologie-orientalistika,
dipl.práce „Otevření
Japonska a první
období stylů se
zahraničím“,
1994 vpostgraduálním studiu
na FF UK,

**Praxe od ukončení VŠ
studia:**

1992 asistent ÚDLV, od 1995
odborný asistent

**Přehled tvůrčí a publikační
činnosti 1995-2000:**

2000 – Znakový japonsko-
český slovník (spolu
s J. Sýkorou)

2000 – Dějiny Japonska,
Nakl. LN (překlad
s autorskými zásahy)
časopisecké články (Dějiny
a současnost, Kokoro)

**Údaje o působení v
zahraničí:**

1991-2 Roční
postgraduálního kurs
japonských dějin a
literatury, Tokyo Gakugei
Univ.

1993 Dvouměsíční školící
pobyt pro učitele
japonštiny – nejaponce

1996 Půlroční doktorská
stáž, Tokyo Ochanomizu
Univ.

**Obor a rok
habilitačního/jmenovacího
řízení nebo udělení věd.
hodnosti; přehledy ohlasů
publikací:**

Členství v organizacích a jiné odborné aktivity:

1995 – Města vs. Katastrofy
(Zemětřesení Hanšin:
japonská společnost na
rozcestí, vyšlo ve
sborníku)

1996 – The Traditional
Japanese Thought and the
Present (Sakuma Shozan:
Reinterpretation As a New
Prospect,
vyjde ve sborníku)

1999 – symposium Japonské
umění doby Meidži 1868-1912
(Poznání Japonska vnašich
zemích na přelomu
století)

2000 – univerzita
Ochanomizu, Tokyo,
symposium „Budování nové
japanologie“ (Sakuma Shozan
a jeho
„praktičnost“ při přijímání
západní kultury, a Koncepce
znakového japonsko-českého
slovníku)

**Jméno a příjmení, tituly,
rok narození: ing. Jan
Sýkora, M.A.**

n ar. 20. května 1961

Zabezpečuje předměty:

Diplomový seminář
Kapitoly zjaponského
myšlení
Poválečná japonská
společnost
Aktuální problémy
současného Japonska
Seminář ksoučasnému
Japonsku

**Forma a rozsah pracovně-
právního vztahu k
žadateli:** odb. asistent,
úvazek 1.0

**Název, sídlo a právní
forma zaměstnavatele
hlavního pracovního
poměru:**

**Ukončené VŠ vzdělání a
další kvalifikace:**

1980 – 1984 Vysoká škola
ekonomická v Praze,
fakulta obchodní
– obor ekonomika
zahraničního obchodu
1984 – 1988 Vysoká škola
ekonomická v Praze,
fakulta obchodní
– externí aspirantura v
oboru vnější ekonomické
vztahy
1985 – 1988 Universita
Karlova, filosofická
fakulta
– obor orientalistika-
japanologie (mimořádné
studium)
1988 – 1992 Ekonomický
ústav ČSAV

- **interní aspirantura v
oboru obecná ekonomická
teorie a vyspělé tržní
ekonomiky, specializace
dějiny japonského
ekonomického myšlení**

1991 – 1994 Universita
Saga (Japonsko)
– graduační studium
(M.A.), fakulta
ekonomická, obor finanční
a hospodářská politika
– stipendium japonského
ministerstva školství
1994 – dosud Universita
Karlova, filosofická
fakulta
– doktorandské studium
(externí) v oboru moderní
japonská společnost
– závěrečná doktorandská
zkouška složena v květnu
2001, předpokládaný termín
obhajoby práce říjen 2001

**Praxe od ukončení VŠ
studia:**

**1984 – 1988 Vysoká škola
ekonomická v Praze,
fakulta obchodní, katedra
ekonomiky zahraničního
obchodu**

- studijní pobyt
- od září 1987 odborný
asistent

1992 – dosud Universita
Karlova, filosofická
fakulta, Ústav Dálného
východu

- odborný asistent
- od září 1994 vedoucí
oddělení japanologie

1998 – dosud Západočeská
universita Plzeň, fakulta
ekonomická, obor japonská
ekonomická studia –
externí učitel

**Přehled tvůrčí a
publikační činnosti
1995-2000:**

- **Tokugawa džidai kóki ni okeru keizai šisó no kósacu – Šódži Kóki no keiseiron wo čúšin ni** (Ekonomické myšlení pozdní fáze období Tokugawa – teorie keiseiv pojetí Šódžiho Kókiho). In: *Hamaguchi, Eshun (ed.), "Nihon šakai to wa nani ka"* (Jaká je „japonská společnost“?). Tokio, NHK Books 1998
- *Kinsei šónin no sekai – Mícui Takafusa „Čónin kóken roku“ wo čúšin ni* (Svět tokugawských obchodníků – Mícui Takafusa „Zápisky o obchodnících“). Kjóto, Nichibunken 1998
- *Nihon ojobi nihondžin – Soto kara manazaši* (Japonsko a Japonci – pohled zvnějšku). Kjóto, Nichibunken 1998
- *Čínský znak v japonském písmu*. In: Hana Třísková (ed.) „*Transkripce čínštiny*“. Praha, Česko čínská společnost 1999
- *Japonsko český studijní znakový slovník*. Spoluautor David Labus. Praha, Paseka 2000
- *Japonsko 90. let*. In E. O. Reischauer, *Dějiny Japonska*. Praha, Lidové noviny 2000
 - Diderot – Velký encyklopedický slovník I. – XXIV. Praha, Diderot 1998[^] (hesla z oblasti japonské dějiny, japonská politika)
- *A New Dialogue Between Central Europe and Japan: A Tension Between Continuity and Change*. Sborník z mezinárodní konference pořádané oddělením japanologie ÚDV FF UK Praha ve dnech 26. – 27. 7. 2000 (v tisku)
 - Robin Heřman (ed.), *Slovník japonské kultury*. Praha, Aurora (v tisku) – hesla z oblast japonského myšlení (konfucianismus, neokonfucianismus) a všedního života

**Údaje o působení v
zahraníčí:**

1991 – 1994 Universita
Saga (Japonsko)
– graduační studium
(M.A.), fakulta
ekonomická, obor finanční
a hospodářská politika
– stipendium japonského
ministerstva školství
1997 Mezinárodní centrum
pro japanologická studia
(International Research
Center for Japanese
Studies – Nichibunken),
Kjóto, Japonsko
– hostující profesor
(visiting associate
professor) – 12 měsíců
2000 – 2001 Universita
Seinan gakuin (Fukuoka,
Japonsko)
– hostující vědecký
pracovník (Visiting
Research Fellow), na
pozdání The Japan
Foundation (12 měsíců)

**Obor a rok
habilitačního/jmenovacího
řízení nebo udělení věd.
hodnosti; přehledy ohlasů
publikací:**

**Členství v organizacích a
jiné odborné aktivity:**
Česká ekonomická
společnost
Česko japonská společnost
– místopředseda
společnosti (1984 – 1998)
Japonské centrum v Praze –
člen řídicího výboru

**Jméno a příjmení, tituly,
rok narození: Mgr. Martin
Tírala
nar. 6. června 1975**

Zabezpečuje předměty:

Diplomový seminář
Dějiny japonského jazyka
Úvod do kanbunu
Kanbun vjaponské
literatuře
Japonská poetika a
literární estetika (se Z.
Švarcovou)
Jazykový seminář (se Z.
Švarcovou a H. Zobařovou)

**Forma a rozsah pracovní-
právního vztahu k
žadatelci:** odb. asistent,
úvazek 1.0

**Název, sídlo a právní
forma zaměstnavatele
hlavního pracovního
poměru:**

**Ukončené VŠ vzdělání a
další kvalifikace:**

1994 – 2001 FF UK, obor
japanologie, dipl. práce
zoblasti klasické japonské
literatury

„Estetika Příběhů z Ise-
smělý projev vytríbeného
vkusu“,

2001 – dosud
v postgraduálním studiu na
FF UK, studijní program
filologie, obor teorie a
dějiny literatur zemí Asie
a Afriky (forma
kombinovaná); pracovní
název doktorské disertační
práce: „Prolínání prózy a
poezie v klasické japonské
literatuře“.

**Přehled tvůrčí a
publikační činnosti**

1995-2000:

spolupráce na
časopisu *Aikidó* (ročník III.
až ročník VII.), Praha,
1997-2001.

• *Ise*

monogatari (bakalářská
práce), FF UK, Praha,
1998.

• spolupráce na katalogu
Pascal Krieger –

Kaligrafie, Praha, 1998

• spolupráce na *Tématické
encyklopedii Larousse*, 4.

svazek, Umění a

literatura, Albatros,
Praha, 1999.

• *Estetika Příběhů z Ise –
smělý projev vytríbeného*

vkusu (magisterská
diplomová práce), FF UK,

Praha,

2001.

• *Literární periodika*

v zahraničí V, Japonsko,

Praha: Literární noviny,

roč. XII, č. 39,

26/9/2001, str.9.

Údaje o působení v zahraničí:

1997 Japan Foundation
Study Tour to Japan
(studijní cesta po
Japonsku, 1 měsíc)

1999 – 2001 Univerzita
Doshisha (Kjóto, Japonsko)

- research student
(student zabývající se
výzkumem) na literární
fakultě, obor japonská
literatura, zaměření
klasická literatura
– stipendium japonského
ministerstva školství

**Obor a rok
habilitačního/jmenovacího
řízení nebo udělení věd.
hodnosti; přehledy ohlasů
publikací:**

**Členství v organizacích a
jiné odborné aktivity:**
Česko-japonská společnost

**Jméno a příjmení, tituly,
rok narození: Mgr. Hana
Zobalová
nar. 25.4.1973**

Zabezpečuje předměty:
Jazykový seminář (se Z.
Švarcovou a M. Tiralou)

**Forma a rozsah pracovně-
právního vztahu k
žadateli: student PGS**

<p>Název, sídlo a právní forma zaměstnavatele hlavního pracovního poměru:</p>
<p>Ukončené VŠ vzdělání a další kvalifikace: 1994 – 99 FF UK , anglistika-japanologie</p>
<p>Praxe od ukončení VŠ studia: 1998-99 David Holiš – jazyková škola 1995-99 SPUSA</p>
<p>Přehled tvůrčí a publikační činnosti 1995-2000:</p>
<p>Údaje o působení v zahraničí:</p>
<p>Obor a rok habilitačního/jmenovacího řízení nebo udělení věd. hodnosti; přehledy ohlasů publikací:</p>
<p>Členství v organizacích a jiné odborné aktivity:</p>

<p>Jméno a příjmení, tituly, rok narození: Ivan Krouský, prom. filolog nar. 23.5.1933 v Náchodě</p>	
<p>Zabezpečuje předměty: četba textů</p>	

<p>Forma a rozsah pracovně-právního vztahu k žadateli: externista</p>	
<p>Název, sídlo a právní forma zaměstnavatele hlavního pracovního poměru:</p>	<p>důchodce</p>
<p>Ukončené VŠ vzdělání a další kvalifikace: 1952-57 studium na FF UK, obor japanologie</p>	
<p>Praxe od ukončení VŠ studia: 1970-1993 profesor Jazykové školy v Praze, japonština 1994 externí lektor FF UK, obor japanologie</p>	
<p>Přehled tvůrčí a publikační činnosti 1995-2000: (překlady japonské literatury) 17 japonských povídek (Hirošima-Nagasaki), nakl. Paseka 1996 Kenzaburó Óe: Chov (Šiiku), nakl. H + H, 1999 Seičó Macumoto: Mimo podezření (Sosa kengai no džóken), I. Železný 1999 Masudži Ibuse: Kosatec (Kakicubata), nakl. H + H 2000</p>	

Údaje o působení v zahraničí:

1967-69 a 1976-77 studijní pobyty na univerzitě Waseda v Tokiu (jap. literatura a japonština jako cizí jazyk)

1992 studijní pobyt na univerzitě Hósei v Tokiu (lit. tematikou atomové bomby)

Členství v organizacích a jiné odborné aktivity:

1. Přehled pracovišť zabezpečujících studium

Vedle Ústavu Dálného východu se příležitostně na výuce podílejí vrámci mimořádných přednášek pracovníci Národní galerie a Orientálního ústavu. ČAV. Trvale zde působí lektor vyslaný nadací The Japan Foundation.

2. Finanční zabezpečení studijního programu

Viz souborně za celý program.

3. Materiálně technické zabezpečení studijního programu

Viz souborně za celý program.

1. Studijní plán a obsah vyučovaných předmětů

1. Rozpis studijního plánu

1. rok

a) společné předměty

131	Úvod do kanbunu	-/2 Z	-/2 Zk	6
132	Diplomový seminář	-/2 Z	-/2 Z	4

16

b) povinněvolitelné bloky

ba) jazykově-literární

133A	Japonská lingvistika	2/-	2/- Zk	4
134A	Japonská poetika a literární estetika	2/- Z	-2- Zk	6
135A	Jazykový seminář	-/2 Z	-/2 Z	4

14

bb) společensko-historický

133B	Dějiny Japonska I	2/-	2/- Zk	4
134B	Interpretace textů	-/2 Z	-/2 Z	4
135B	Poválečná jap. společnost	2/- Z	2/- Zk	6

14

2. rok

a) společné předměty

136	Sakubun – slohové práce	-/2 Z	-/2 Zk	6
137	Kapitoly z jap. myšlení	2/-	2/- Z, Zk	6
138	Diplomový seminář	-/2 Z	-/2 Z	4

16

b) povinněvolitelné bloky

ba) jazykově-literární

139A	Dějiny japonského jazyka	2/-	2/- Zk	4
140A	Interpretace čínsky psaných textů	-/2 Z	-/2 Z	4
141A	Literární seminář	-/2 Z	-/2 Z	4
142A	Překladačský seminář	-/2 Z	2	

14

bb) společensko-historický

139B	Dějiny Japonska II	2/-	2/- Zk	4
140B	Aktuální problémy současného Japonska	2/-	2/- Zk	4
141B	Seminář k současnému Japonsku	-/2 Z	-/2 Z	4
142B	Historický seminář	-/2 Z	2	

14

Celkem za magisterský program 60 bodů

Společně za bakalářský a magisterský stupeň studia celkem: 216 bodů

Státní magisterská zkouška

Obhajoba magisterské práce

Japonský jazyk: odborná konverzace, interpretace textu, vysvětlení vybraného jazykového jevu

Podle specializace: buď (1) otázka zjaponské lingvistiky a (2) z teorie japonské literatury,

nebo (1) otázka zjaponských dějin a (2) ze současné japonské společnosti

Japonské myšlení

2. Rozpis jednotlivých vyučovaných předmětů

130 Odborná konverzace

lektor, rodilý mluvčí

Kurs spovinnou domácí přípravou. Lektor řídí diskusi na daná odborná témata, poté co si studenti předem pročetli zadaný text, připravili si slovní zásobu a diskusní příspěvky. Používány jsou články z denního tisku, odborných časopisů a publikací. Je možné použít i úryvky videonahrávek a záznamů rozhlasových diskusí, snimiž je možné polemizovat apod.

Doplňková literatura:

Mizutani, Osamu a Mizutani Nobuko. *Newspaper Japanese* , Tókjó, The Japan Times, 1989.

Takamizawa, Hadžime, ed. *Business Japanese (A Guide to Improved Communication)*, Tókjó, Nissan, 1984.

131 Úvod do kanbunu

Martin Tirala

Kurs je zaměřen na studium základů gramatiky a slovní zásoby klasické čínštiny, tak jak je po staletí užívána vjaponském prostředí pod názvem *kanbun*. Ovládnutí těchto základních dovedností by mělo studentům umožnit orientovat se v původních čínských textech, s pomocí speciálních značek a slovníků je správně japonsky přečíst a interpretovat. Student se tak bude moci bezprostředně seznámit s čínskými literárními, biografickými, historickými a filozofickými díly čínských klasiků a japonských učenců, která zásadním způsobem přispěla k formování celé japonské kultury. Nezbytným předpokladem pro zapsání se do tohoto kurzu je zvládnutí základů klasické japonštiny.

Literatura:

Akacuka, Eiko., Endó Tecuo. *Kanbun no kiso*, Tókjó, Óbunša, 1994.

Crawcour, Sydney. *An Introduction to Kambun*, University of Michigan, 1965.

Pulleyblank, Edwin G. *Outline of Classical Chinese Grammar*, Vancouver, UBC Press, 1995

Vochala, J., Vochalová Ž. *Úvod do gramatiky klasické čínštiny*, Praha, SPN, 1980

132 Diplomový seminář

všichni učitelé, vedoucí diplomových prací

Vzhledem k tematické různorodosti diplomových prací se diplomový seminář uskutečňuje formou individuálních konzultací s tím učitelem oboru, který danou práci vede. (Mimo tento rámec má student možnost požádat o doplňkovou konzultaci kteréhokoli učitelů včetně externistů.) Základní návyky metodické a

technické má student v této fázi již zvládnuty, protože jsou mj. náplní japanologického semináře zařazeného v bakalářském programu. Navíc je získává průběžně na seminářích spojených s odbornými předměty. Pod vedením učitele úspěšně student k tomu, co možno přesně představit o náplni své práce, o metodě zpracování materiálů a utřídění poznatků, i o adekvátní formě jejich prezentace.

133 A Japonská lingvistika

Z. Švarcová, příp. hostující profesor

Vybrané kapitoly z moderní japonské lingvistiky. Seznámení studentů se základními díly navazujícími na dlouhou tradici domácího lingvistického myšlení. Otázky japonské syntaxe, slovních druhů, větotvorné funkce a větné modality. Závislostní syntax a funkční větná perspektiva. Nová funkční terminologie (Watanabe).

Literatura:

Kindaiči, Haruhiko, ed. *Nihongo hjakka daidžiten* (Encyklopedie japonského jazyka), Tókyó, Taišúkan, 1988.

Huszczka, Romuald a Ikushima, Maho a Majewski, Jan. *Gramatyka Japońska, tom I*, Warszawa Wydawnictwo Akademickie DIALOG, 1998.

Bachnik, Jane M. and Quinn, Charles J. Jr., ed. *Situated Meaning*, Princeton, NJ, Princeton University Press, 1994.

Jamaguči, Iwao. *Paróru no fukken, Rehabilitation of the Concept of „Parole“*, Tókyó, Jumani šobó, 1999.

Fiala, Karel. *Nihongo no džóhó kózo to tógo kózó* (FSP a závislostní syntax), Tókyó, Hicudži šobó, 2000.

Neustupný, Jiří. *Gengo seisaku* (Language policy), v *Gengogaku daidžiten*, sv. 6, str. 425-29, Tókyó,

Sanseidó, 1996.

Kinsui, Satoši. „Koku bunpó“, *Bunpó*(Mluvnice vůbec a mluvnice našeho jazyka), Tókjó, Iwanami

šoten, 1997.

Saussure, Ferdinand de. *Kurs obecné lingvistiky*(z franc. přel. František Čermák), Praha: Odeon, 1989

133 B Dějiny Japonska I

David Labus, příp. hostující profesor

Přednáška je zaměřena na období Tokugawa (17. – 19. stol.) a je koncipována jako soubor několika bloků – klíčových témat daného období jako např. míra autokratičnosti tokugawského režimu, postavení žen, obecné právní vědomí, představy o zahraničí, mechanismy šíření informací apod. Nejedná se tedy o výklad obecných dějin, důraz je spíše na srovnání hodnocení jednotlivých jevů a faktů různými autory a seznámení studentů s novými trendy ve výzkumu.

Literatura:

Totman, C.D., *Early Modern Japan* , Univ. of California Press, 1993

Walthall A., *Social Protest and Popular Culture in Eighteenth-Century Japan* , The University of Arizona Press, 1986

Maruyama, M., *Studies in the Intellectual History of Tokugawa Japan* , Univ. of Tokyo Press, 1974

134 A Japonská poetika a literární estetika

Z. Švarcová, M. Tírala, příp. hostující profesor

Vybrané kapitoly z dějin japonské poetiky a literární estetiky of 10. století fo současnosti. Ideál „žít uměním“ – příklad poezie, prózy, divadla. Prolínání žánrů. Transformace tradičně

pojímáných estetických hodnot v moderním Japonsku. Přejímání podnětů západní kultury, proměny vkusu a dobové příznaky kulturní „poptávky a nabídky“ v porovnání s prvky trvalé hodnoty.

Literatura:

Shirane, Haruo. *The bridge of Dreams (A Poetics of 'The Tale of Genji')*, Stanford, California, Stanford

University Press, 1987.

Tanizaki, Džuničiró. *Chvála stínů (In'ei raisan)*, přel. V. Winkelhoferová, Košice: Knižná dielna Timotej, 1998.

Plutschow, H. E. *Chaos and Cosmos: Ritual in Early and Medieval Japanese Literature*, Leiden, E.J.Brill, 1990.

LaFleur, William R. *The Karma of Words (Buddhism and the Literary Arts in Medieval Japan)*, Berkeley, University of California Press, 1983.

Keen, Donald. *Landscapes and Portraits, Appreciations of Japanese Culture*, Tokyo, Kodansha International Ltd., 1971.

Hisamacu, Sen'ichi. (ed.) *Karonšú, Nógakuronšú (Sbírka poetik a literárních teorií: waka, divadlo nó)*, Nihon koten bungaku taikai 65, Iwanami šoten, Tókjó, 1961.

Hisamacu, Sen'ichi. *The Vocabulary of Japanese Literary Aesthetics*, Centre for East Asian Cultural Studies, Tokyo, 1963.

Hume, Nancy. (ed.) *Japanese Aesthetics and Culture*, SUNY Press, Albany, 1995.

Idžiči, T., Omote, A., Kurijama, R. (ed.) *Rengaronšú, Nógakuronšú, Haironšú (Sbírka poetik a literárních teorií: renga, divadlo nó, haiku)*, Nihon koten bungaku zenšú, Šógakkan, Tókjó, 1973.

- Imamiči, Tomonobu. *Bi ni cuite*, Kódanša (0 kráse), Tókjó, 1973.
- Kanbajaši, Cunemiči. (ed.) *Nihon no bi no katači (0 krásnu vJaponsku)*, Sekai šisóša, Kjóto, 1991.
- Kaneda, Tamio. *Nihon kindai bigaku džosecu (Úvod do moderní japonské estetiky)*, Hóricu bunkaša, Kjóto, 1990
- Karatani, Kódžin. *Hihjó to posutomodan (Kritika a postmoderna)*, Fukutake šoten, Tókjó, 1985.
- Kusanagi, Masao. *Júgenbi no bigaku (Estetika ideálu júgen)*, Hanawa šobó, Tókjó, 1973.
- Marra, Michele. *The Aesthetics of Discontent: Politics and Reclusion in Medieval Japanese Literature*, University of Hawaii Press, Honolulu, 1991.
- Marra, Michele. *Modern Japanese Aesthetics: A Reader*, University of Hawaii Press, Honolulu, 1999.
- Marra, Michele. *Representations of Power: The Literary Politics of Medieval Japan*, University of Hawaii Press, Honolulu, 1993.
- Mezaki, Tokue. *Óčo no mijabi (Dvorská estetika mijabi)*, Jošikawa kóbunkan, Tókjó, 1978.
- Nakao, Tacuró. *Sui, cú, iki: Edo no biišiki kó (Sui, cú, iki: Pojednání o estetických ideálech období Edo)*, Mijai šoten, Tókjó, 1984.
- Takeniši, Hiroko. *Nihon no bungakuron (Japonské literární teorie)*, Kódanša, Tókjó, 1998.
- Ueda, Makoto. *Literary and Art Theories in Japan*, Press of Western Reserve University, Cleveland, 1967.
- Zima, Petr V. *Literární estetika*, Votobia, Olomouc, 1998.
- Zuska, Vlastimil. *Estetika, úvod do současnosti tradiční*

disciplíny, Triton, Praha, 2001.

134 B Interpretace textů

David Labus, příp. hostující profesor

Tento kurz navazuje na přednášku 133 B a formou četby historických pramenů a návazné diskuse prohlubuje vědomí problému, nabízí metodické přístupy a učí studenty zacházet s primárními prameny. Součástí hodnocení bude samostudium k diskusím.

Literatura:

Řada *Nihon šisó taikei* (Přehled japonského myšlení), Iwanami,

135 A Jazykový seminář

Z. Švarcová, M. Tírala, příp. hostující profesor

Studenti se průběžně seznamují se základní lingvistickou metodologií a metodami analýzy japonského textu. Předem zadané texty si doma připravují a v semináři si v diskusi s učitelem a spolužáky ověřují správnost svého přístupu a provedení rozboru, i pochopení textu ve všech jazykových vrstvách. Vybírány jsou texty gramaticky obtížné, žánrově a stylisticky různorodé.

Doplňková literatura:

Okuaki, Jošinobu. *Nihongo no bunšódžucu* (Japonský jazyk – stylistika), Tókjó, Sótakuša, 1993.

135 B Poválečná japonská společnost

Obsahem kurzu je výklad základních vývojových trendů poválečné japonské společnosti. Studenti si nejprve osvojí nutné teoretické přístupy a základní metodologický aparát. Poté se postupně seznámí s jednotlivými aspekty života v poválečném Japonsku. Značná váha je přitom přikládána specifikům institucionálního rámce moderní japonské společnosti a

budování osobitých vztahů mezi státem a jednotlivcem. Na rozdíl od předmětu Aktuální problémy současného Japonska je důraz kladen spíše na chronologický přístup než na průřezjednotlivými problémovými okruhy. Doporučená literatura bude průběžně doplněna o aktuální články z japonského i světového odborného tisku.

Literatura:

Eccleston, B., *State and Society in Post-War Japan*, Cambridge, Polity Press 1993

Gordon, A., ed., *Postwar Japan as History*, Berkeley, University of California Press 1993

Sakakibara, E., *Beyond Capitalism: The Japanese Model of Market Economics*, Boston, University Press of America, 1993

Wakamiya, Y., *The Postwar Conservative View of Asia*, Tokyo, LTCB International Library Foundation 1998

136 Sakubun – slohové práce

lektor, rodilý mluvčí

Cílem výuky v tomto předmětu je aktivní psaní v japonštině pod vedením zkušeného lektora. (V japonštině je tato disciplína ztížena nutností dodržovat několik úrovní zdvořilosti podle věku a postavení mluvčího i adresáta.)

Student by měl zvládnout dikci odborného článku, úředního dopisu, stručné zprávy, atp. Témata zadává japonský lektor podle úrovně studentů a vlastního uvážení.

Doplňková literatura:

Kol. *Sakubun* (Slohové práce), Tókjó, Asia University, 1988.

137 Kapitoly z japonského myšlení

Jan Sýkora, příp. hostující profesor

Kurz poskytuje studentům zevrubný výklad vývoje japonského myšlení, zejména s důrazem na předmoderní období (období Tokugawa). Cílem však není pouhý chronologický přehled vývoje jednotlivých filozofických proudů, ale hlavní váha je kladena především na pochopení kořenů současného japonského myšlení v kontextu vývoje japonské společnosti. Kurz předpokládá, že studenti úspěšně absolvovali bakalářský cyklus přednášek z myšlení Dálného východu. Vzhledem k tomu, že vlastní výklad bude doplněn ukázkami původních textů, u studentů se předpokládá poměrně solidní znalost klasické i moderní japonštiny.

Literatura:

Bellah, Robert N., *Tokugawa Religion: The Cultural Roots of Modern Japan*, New York, Free Press 1985

Boháčková, L., Wihkelhoferová, V., *Vějíř a meč*, Praha, Panorama 1987

Kolektiv překladatelů, *Duchovní prameny života*, Praha, Vyšehrad 1997

Král, O., ed., *I-ťing, Kniha proměn*, Praha, Maxima 1996

Konfucius, *Rozpravy*, Praha, Mladá fronta 1995

Maruyama, Masao, *Studies in the Intellectual History of Tokugawa Japan*, Princeton, Princeton University Press 1974

Najita, Tetsuo, „History and Nature in Eighteenth-century Tokugawa Thought“, In: Hall, John Whitney (ed.), *The Cambridge History of Japan*, Volume 4, Early Modern Japan, Cambridge, Cambridge University Press, 1991

Nakamura, H., *The Way of Thinking of Eastern People: India, China, Tibet, Japan*, Honolulu, University of Hawai Press 1964

Sawada, Janine Anderson, *Confucian Values and Popular Zen: Sekimon Shingaku in Eighteenth-century Japan*, Honolulu, Hawaii University Press 1992

138 Diplomový seminář

všichni učitelé, vedoucí diplomových prací

Student postupně předkládá první variantu své práce a upravuje ji podle připomínek vedoucího I na základě nových poznatků, jichž nabyl během práce na daném úkolu. Formuluje závěry, ke kterým dospěl a konzultuje je s vedoucím práce. V posledním semestru magisterského studia práci dokončuje a probírá se svým učitelem poslední detailní úpravy. Díky nově získaným poznatkům může většinou obohatit i úvodní kapitolu, kde by měl umět zaujmout nastolením svého tématu, motivace a konkrétního problému.

139 A Dějiny japonského jazyka

Martin Tirala, případně hostující profesor

Proces přejímání čínských znaků pro zápis japonského jazyka. Vznik slabičného písma a první písemné památky v japonštině. Tradiční způsob morfologického, lexikálního, gramatického, sémantického a kontextového rozboru a výkladu textů. Historické slovníky, učebnice a příručky. Vůdčí postavy *kokugogaku* – nauky o národním jazyce – Motoori Norinaga, Fudžitani Nariakira, Todžó Gimon, aj. Devatenácté století a požadavek sjednocení psaného a mluveného jazyka – Genbun ičči undo.

Literatura:

Miller, Roy Andrew. *The Japanese Language*, Chicago a London, The University of Chicago Press, 1967.

Watanabe, Minoru. *Nihongoši jósecu* (Výklad kdějinám japonského jazyka), Tókjó, Iwanami, 1997.

Koten bunpó džújóten (*Hlavní rysy mluvnice starého jazyka*),
Tókjó, Óbunša, 1969.

Sansom, George. *Historical Grammar of Japanese* , Oxford, The
Clarendon Press, 1928.

Furuta, Tosaku a Cukišima, Hiroši. *Kokugogaku ši* (Dějiny
japonské jazykovědy), Tókjó, Tókjó daigaku šuppan,
1972.

139 B Dějiny Japonska II

David Labus, případně hostující profesor

Přednáška je koncipována podobně jako 133 B, pokrývá období od počátku 19. stol. do doby meziválečné. Nová témata – povaha koloniální expanze, charakter japonského imperialismu, existence politických stran, sociální otázky apod. – rozšiřují otázky interpretace navíc o možnosti komparace moderních japonských dějin sdějiny některých západních států.

Literatura:

Jansen, M.B., Rozman, G., ed., *Japan in Transition from Tokugawa to Meiji* , Princeton Univ. Press, 1986

Westney, D.E., *Imitation and Innovation, The Transfer of Western Organizational Patterns to Meiji Japan* , Harvard Univ. Press, 1987

Najita, T., Koschmann, J.V., ed., *Conflict in Modern Japanese History, The Neglected Tradition* , Princeton University Press, 1982

140 Interpretace čínsky psaných textů

Martin Tirala

Tento kurs bezprostředně navazuje na Úvod do kanbunu (131) a zaměřuje se na čtení a interpretaci čínských literárních textů

napsaných Japonci. Bude se jednat o výběr textů z různých údobí čínsky psané japonské literatury, hlavní důraz bude kladen na rozvíjení jazykových a interpretačních schopností, nasamostatnost při četbě textů bez pomocných značek a na schopnost rozpoznat případné odchylky oproti Číně psané klasické čínštině (to se týká hlavně slovosledu).

Literatura:

Kawaguči, Hisao. *Heiančo no kanbungaku*, Tókjó, Jošikawa kóbunkan, 1981.

Watson, Burton. *Japanese Literature in Chinese, 2 vols.*, New York, Columbia University Press, 1975.

Nihon koten bungaku taikei, Tókjó, Iwanami šoten, 1957-1966.

140 B Aktuální problémy současného Japonska

Jan Sýkora, případně hostující profesor

Kurz, který zastřešuje blok společensko vědních předmětů v rámci magisterského studia, poskytuje studentům zevrubný výklad základních problémů současné japonské společnosti. Přednáška do jisté míry navazuje na předmět Poválečná japonská společnost, hledisko chronologického vývoje je však zcela potlačeno a hlavní váhu je věnována jednotlivým problémovým okruhům – politický a ekonomický život, problematika mládeže a žen, postavení minorit v japonské společnosti, Japonsko v mezinárodním kontextu a další. Od studentů se kromě jazykového vybavení předpokládá elementární znalost z obalsti politologie, ekonomie, sociologie, právní vědy apod. Přednáška je doplněna seminářek k vybraným problémům současné japonské společnosti.

Literatura:

Davis, W., *Japanese Religion and Society: Paradigms of Structure and Change*, Albany, State University of New York

Press 1992

Miyoshi, M., Harootunian, H.D., eds., *Japan in the World* ,
Durham, Duke University Press 1993

Ochiai, E., *The Japanese Family System in Transition* , Tokyo,
LTCB International Library Foundation 1996

Tachi, R., *The Contemporary Japanese Economy* , Tokyo,
University of Tokyo Press 1993

Tsuru, K., *The Japanese Market Economy System: Its Strengths
and Weaknesses* , Tokyo, LTCB International Library Foundation
1995

Woronoff, J., *Japan: The Coming Social Crisis* , Tokyo, The
Yohan Publications 1980

141 A Literární seminář

Z. Švarcová

Metodicky zaměřené seminář obeznamující studenty se v zásadě dvojím přístupem kliterárnímu dílu (tzv. intrinsic / extrinsic study), vztahy dílo/autor, dílo/čtenář, problematika literatury jako kulturního fenomenu, atd. Nástin interpretačních modelů a jejich aplikace na konkrétní ukázky literárních děl, jejichž výběr je přizpůsoben zájmu frekventantů semináře a tématům literárně zaměřených magisterských prací

Doporučená literatura:

Koniši, Džin'iči. *A History of Japanese Literature, Volume
Two: the Early Middle Ages* ,

transl. Aileen Gatten, ed. Earl Miner, Princeton University
Press, 1986 .

Jošida, Seiči. *Nihon bungaku kanšó džiten (koten)*, *Slovník*

japonských literárních děl (klasická díla), Tókjó, Tókjódó šuppan, 1960.

Jošida, Seiči. *Nihon bungaku kanšó džiten (kindai)*, *Slovník japonských literárních děl (moderní díla)*, Tókjó, Tókjódó šuppan, 1960.

Naruse, Masakacu. *Kindai nihon bungaku ši* (Dějiny moderní japonské literatury), Tókjó, Kadokawa zenšo 26, 1957.

Hirakawa, S. a Curuta K. *Nihon bungaku no tokušicu* (Specifické rysy japonské literatury), Tókjó, Meidži šoin, 1991.

Fudžii, Sadakazu. *Monogatari bungaku seiricu ši* (Dějiny vzniku příběhů monogatari), Tókjó, Tókjó daigaku šuppanša, 1987.

Curuta, Kinja. Swan, E. Thomas. *Approaches to the Modern Japanese Novel*, Tókjó, Sophia University, 1976.

141 B Seminář ksoučasnému Japonsku

Jan Sýkora

Seminář navazuje na přednášku Aktuální problémy současného Japonska. Studenti se v něm seznámí s praktickými problémy tak, jak jsou prezentovány v japonském běžném i odborném tisku. Cílem je naučit studenta kritickému hodnocení jednotlivých společenských jevů na základě analýzy různých pramenů nestejnorodého charakteru. Vzhledem k tomu, že osu semináře tvoří práce s primárními prameny, od studentů se předpokládá schopnost čtení japonských textů. Podmínkou zápočtu je referát ke zvolenému tématu a zpracování seminární práce.

Literatura:

Aktuální literatura z japonských odborných periodik.

142 A Překladatelský seminář

Zdenka Švarcová

Jednosemestrový seminář je koncipován jako praktický kurs překládání jazykově obtížných a žánrově různorodých ukázek psané japonštiny, ať už jsou to úryvky kritických statí z konce 19. století, výňatky románů sdialogy vněkterém zdialektů, ukázka volného verše, vědecké statí, apod.

Doplňková literatura:

Tojama, Šigehiko. *Nihongo no ronri*(Logika japonštiny), Tókjó, Čúókóronša, 1973.

142 B Historický seminář

David Labus

Na tomto semináři budou studenty zpracovávána témata odpovídající přednáškám 139 B, a nová témata podle zájmu studentů, aby jednotlivé tematické okruhy byly s ohledem na dostupnost literatury plně zpracovány. Důraz bude na kritickém hodnocení literatury a na práci s primárními prameny.

Literatura:

Odborné časopisy Monumenta Nipponica, The Journal of Japanese Studies,

monografie

STÁTNÍ MAGISTERSKÁ ZKOUŠKA

(K zápisu k magisterské zkoušce je nutno splnit všechny atestace magisterského studia a odevzdat diplomovou práci)

Obhajoba magisterské práce v rozsahu min. 90 stran.

Návrhy témat:

Kulturní odkazy v Tanizakiho díle (na příkladu pěti rozebíraných próz)

Japonský jazyk v období modernizace Japonska

Některé aspekty japonské zahraniční politiky v poválečném období

Japonský jazyk:

Základem zkoušky je interpretace moderního textu střední náročnosti. Text je vybírán s ohledem na specializaci studenta. Součástí interpretace je jazyková analýza a kulturní kontext.

Specializace:

Otázky jsou voleny v návaznosti na jazykově-literární nebo společensko-historickou specializaci studenta. Součástí zkoušky je diskuse o problematice v širším kontextu dějin a kultury Japonska a s přihlédnutím k obecným metodologickým otázkám.

Doplňkový kurz pro studenty jiných oborů (Sinologie: 149, 150)

Japonština pro neJapanology

lektor

Cílem čtyřsemestrálního kurzu je poskytnout studentům základy japonské gramatiky, písma a konverzace. Kurz je výběrově povinný jako druhý orientální jazyk pro východoasijské obory a výběrový pro jiné asijské obory i pro další obory FF UK, případně i jiné fakulty. Ideální formou by bylo rozdělit studenty do dvou skupin – na studenty znakových jazyků (čínština, případně korejština) a na ostatní.

Literatura:

Krouský, Ivan. *Učebnice japonštiny 1. a 2. díl*, Praha, SPN, 1982.

Iwazawa, Kazuhiro. *Učebnice japonštiny pro samouky* Rožnov, PCentrum, 1995.

Švarcová, Z. a Macumija, H.: *Česko-japonská konverzace*, Rožnov, PCentrum, 1992.

Japanese for Beginners, Tókjó, Gakken, 1975.

Japanese for Today , Tókjó, Gakken, 1973.